

Pro $x, y > 0$ platí

$$\lim_{p \rightarrow 0} \sqrt[p]{\frac{x^p + y^p}{2}} = \sqrt{xy}.$$

Důkaz. Spočteme nejprve limitu zprava. Položíme $r := 1/p$ a počítáme

$$\lim_{p \rightarrow 0^+} \sqrt[p]{\frac{x^p + y^p}{2}} = \lim_{r \rightarrow \infty} \left(\frac{\sqrt[r]{x} + \sqrt[r]{y}}{2} \right)^r.$$

Upravíme

$$\left(\frac{\sqrt[r]{x} + \sqrt[r]{y}}{2} \right)^r = \frac{x}{2^r} \left(1 + \sqrt[r]{\frac{y}{x}} \right)^r.$$

Položme $a := y/x$. Ukážeme, že

$$\lim_{r \rightarrow \infty} \frac{(1 + \sqrt[r]{a})^r}{2^r \sqrt[r]{a}} = 1.$$

Protože \log je spojitá funkce na $(0, \infty)$ a výraz v limitě je vždy kladný, je tato rovna 1, právě když

$$\lim_{r \rightarrow \infty} \log \frac{(1 + \sqrt[r]{a})^r}{2^r \sqrt[r]{a}} = 0.$$

Opět upravíme

$$\log \frac{(1 + \sqrt[r]{a})^r}{2^r \sqrt[r]{a}} = r \cdot \log \frac{1 + \sqrt[r]{a}}{2^{1/r} \sqrt[r]{a}} = \frac{\log \frac{1 + \exp(\frac{1}{r} \log a)}{2 \exp(\frac{1}{2r} \log a)}}{\frac{1}{r}}. \quad (\heartsuit)$$

Jelikož $\lim_{r \rightarrow \infty} 1/r = 0$ a \exp je spojitá na \mathbb{R} , platí $\lim_{r \rightarrow \infty} \exp((1/r) \log a) = 1$. Potom též

$$\lim_{r \rightarrow \infty} \log \frac{1 + \exp(\frac{1}{r} \log a)}{2 \exp(\frac{1}{2r} \log a)} = \log \frac{1 + 1}{2} = \log 1 = 0.$$

Na limitu pro $r \rightarrow \infty$ výrazu (\heartsuit) lze proto použít l'Hospitalovo pravidlo. Máme

$$\begin{aligned} \left(\frac{1}{r} \right)' &= -\frac{1}{r^2}, \\ \exp' \left(\frac{1}{cr} \log a \right) &= -\frac{1}{cr^2} \log a \cdot \exp \left(\frac{1}{cr} \log a \right) \quad \text{pro } c \neq 0, \end{aligned}$$

čili

$$\begin{aligned} \left(\frac{1 + \exp(\frac{1}{r} \log a)}{2 \exp(\frac{1}{2r} \log a)} \right)' &= \frac{\frac{-2 \log a}{r^2} \exp(\frac{1}{r} \log a + \frac{1}{2r} \log a) + \frac{\log a}{r^2} \exp(\frac{1}{2r} \log a) \cdot (1 + \exp(\frac{1}{r} \log a))}{4 \exp(\frac{1}{r} \log a)} \\ &= \frac{\frac{\log a}{r^2} (-2a - 2 \exp(\frac{3}{2r})) + 2a + \exp(\frac{1}{2r}) + \exp(\frac{3}{2r})}{4 \exp(\frac{1}{r} \log a)} \\ &= \frac{\frac{\log a}{r^2} (\exp(\frac{1}{2r}) - \exp(\frac{3}{2r}))}{4 \exp(\frac{1}{r} \log a)}. \end{aligned}$$

Odtud

$$\begin{aligned} \frac{\left(\log \frac{1 + \exp(\frac{1}{r} \log a)}{2 \exp(\frac{1}{2r} \log a)} \right)'}{\left(\frac{1}{r} \right)'} &= -r^2 \cdot \frac{2 \exp(\frac{1}{2r} \log a)}{1 + \exp(\frac{1}{r} \log a)} \cdot \frac{\frac{\log a}{r^2} (\exp(\frac{1}{2r}) - \exp(\frac{3}{2r}))}{4 \exp(\frac{1}{r} \log a)} \\ &= -\log a \cdot \frac{2 \exp(\frac{1}{2r} \log a)}{1 + \exp(\frac{1}{r} \log a)} \cdot \frac{\exp(\frac{1}{2r}) - \exp(\frac{3}{2r})}{4 \exp(\frac{1}{r} \log a)}. \end{aligned}$$

Protože

$$\lim_{r \rightarrow \infty} \exp\left(\frac{1}{cr} \log a\right) = 1,$$

spočteme

$$\lim_{r \rightarrow \infty} -\log a \cdot \frac{2 \exp\left(\frac{1}{2r} \log a\right)}{1 + \exp\left(\frac{1}{r} \log a\right)} \cdot \frac{\exp\left(\frac{1}{2r}\right) - \exp\left(\frac{3}{2r}\right)}{4 \exp\left(\frac{1}{r} \log a\right)} = -\log a \cdot \frac{2 \cdot 1}{1 + 1} \cdot \frac{1 - 1}{4 \cdot 1} = 0,$$

jak jsme chtěli.

Ted' víme, že

$$\lim_{r \rightarrow \infty} \frac{(1 + \sqrt[r]{a})^r}{2^r \sqrt{a}} = 1.$$

Takže

$$\lim_{p \rightarrow 0^+} \sqrt[p]{\frac{x^p + y^p}{2}} = \lim_{r \rightarrow \infty} \frac{x}{2^r} \left(1 + \sqrt[r]{\frac{y}{x}}\right)^r = \lim_{r \rightarrow \infty} \frac{x}{2^r} \cdot 2^r \sqrt[r]{\frac{y}{x}} = \sqrt{xy},$$

čímž je důkaz hotov pro limitu zprava.

Pro limitu zleva platí

$$\lim_{p \rightarrow 0^-} \sqrt[p]{\frac{x^p + y^p}{2}} = \lim_{p \rightarrow 0^+} \sqrt[p]{\frac{x^{-p} + y^{-p}}{2}} = \lim_{p \rightarrow 0^+} \frac{1}{\sqrt[p]{\frac{x^{-p} + y^{-p}}{2}}}.$$

Po substituci $a := x^{-1}$ a $b := y^{-1}$ dostaneme

$$\lim_{p \rightarrow 0^+} \frac{1}{\sqrt[p]{\frac{a^p + b^p}{2}}} = \frac{1}{\sqrt{ab}} = \sqrt{xy},$$

kde první rovnost plyne z předchozího výpočtu. Důkaz je hotov. □